

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1370-1371/2498

นายประเสริฐ บุณนาโคโจทก์ นางเฮียงหรือกิมเฮียงหรือสำเนียง บุณนาโคจำเลย น.ส.อนงค์ บุณนาโคโจทก์ นางเฮียงหรือกิมเฮียงหรือสำเนียง บุณนาโคจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 248, ป.พ.พ. มาตรา 1648, ป.พ.พ. มาตรา 1655, ป.พ.พ. มาตรา 1656, ป.พ.พ. มาตรา 1657, ป.พ.พ. มาตรา 1660

ย่อ / หลักกฎหมาย

พินัยกรรมนั้นจะทำได้ก็แต่ตามแบบใดแบบหนึ่ง (ม. 1655) โดยลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คนพร้อมกัน (ม.1656) โดยทำเป็นเอกสารเขียนเองทั้งฉบับก็ได้ (ม.1657) ฯลฯ เมื่อปรากฏว่าพินัยกรรมนั้นทำขึ้นโดยเปิดเผยเป็นสามฉบับข้อความตรงกัน มอบให้ผู้รับพินัยกรรมไว้ 1 ฉบับ ผู้ทำเก็บไว้ 1 ฉบับ การทำมิได้มีการปิดบังอย่างใด เช่นนี้มิใช่เป็นพินัยกรรมทำตามแบบเอกสารลับ แม้จะระบุไว้ว่าฉบับหนึ่งให้ฝากอำเภอกับเป็นเอกสารลับนั้นก็เป็นการเข้าใจของผู้ทำว่าเอกสารที่ฝากอำเภอนั้น อำเภอย่อมเก็บลับเท่านั้นเอง ผู้ทำมิได้เจตนาทำเป็นแบบเอกสารลับและเพียงเท่านั้น ยังมิทำให้พินัยกรรมนั้นกลายเป็นพินัยกรรมทำตามแบบเอกสารลับไปไม่ +

คำพิพากษา

คดีสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นให้พิจารณาพิพากษารวมกันมา สำนวนแรกนายประเสริฐฟ้องว่าจำเลยบังอาจใช้นามสกุลบุญนาโค โดยจำเลยมิได้มีความสัมพันธ์ทางใด ๆ กับวงศ์สกุลของโจทก์ ขอให้ห้าม จำเลยต่อสู้ว่า จำเลยเป็นภริยาพระพิพัชฌุมิภาค โดยชอบด้วยกฎหมาย มาแต่ พ.ศ. ๒๔๗๗ จึงมีสิทธิใช้นามสกุลบุญนาโค โดยสมบูรณ์ โจทก์ไม่มีสิทธิห้าม สำนวนหลังนางสาวอนงค์ฟ้องกล่าวความทำนองเดียวกับคำฟ้องของนายประเสริฐและกล่าวต่อไปเป็นใจความว่าจำเลยไม่ใช่ภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายของพระพิพัช ๑ บิดาโจทก์ จำเลยเป็นเพียงคนรับใช้มาได้เสียกับพระพิพัช ๒ หลังประกาศใช้ ป.พ.พ.บรรพ ๕ แล้ว เมื่อวันที่ ๑ มิ.ย. ๘๖ พระพิพัช ๑ กับจำเลยร่วมกันไปแจ้งความเท็จต่อนายทะเบียนอำเภอพระนครว่า จำเลยเกิด พ.ศ. ๒๔๖๑ และได้เป็นภริยาพระพิพัช ๑ มาก่อน พ.ศ. ๒๔๗๗ ซึ่งไม่เป็นความจริง ความจริงจำเลยเกิด พ.ศ. ๒๔๖๔ พินัยกรรม ๓ฉบับที่พระพิพัช ๑ ทำขึ้นเป็นโมฆะเพราะทำผิดแบบตาม ป.พ.พ.ม.๑๖๖๐ จึงขอให้ห้ามไม่ให้จำเลยใช้นามสกุล และห้ามไม่ให้จำเลยเกี่ยวข้องกับกองมรดกของพระพิพัช ๑ กับขอให้พิพากษาว่าทะเบียนฐานะภริยาและพินัยกรรมดังกล่าวเป็นโมฆะ จำเลยคงให้การตั้งในสำนวนแรก และต่อสู้ว่าพินัยกรรมของพระพิพัช ๑ หาได้ทำเป็นเอกสารกันไม่ ศาลแพ่งฟังว่าจำเลยเกิด พ.ศ. ๒๔๖๔ แต่พระพิพัช ๑ แจ้งผิดไปเป็น พ.ศ. ๒๔๖๑ แม้จำเลยจะเกิด พ.ศ. ๒๔๖๔ และจำเลยเป็นภรรยาพระพิพัช ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ นั้น จำเลยก็อายุ ๑๔ ปีแล้ว ตามทะเบียนที่พระพิพัช ๑แจ้ง ไว้ นั้นปรากฏชัดว่าจำเลยเป็นภรรยาพระพิพัช ๑ มาแต่ พ.ศ. ๒๔๗๗ ขณะจดทะเบียนจำเลยก็มีบุตรกับพระพิพัช ๑ ถึง ๓ คนแล้ว ฟังสมจำเลย ข้ออ้างของโจทก์ฟังไม่ได้ ส่วนพินัยกรรมนั้นมีข้อความตรงกันทั้งสามฉบับ ผู้ทำได้ทำเป็นแบบธรรมดาหาได้มีเจตนาจะทำเป็นเอกสารลับไม่ ที่นำไปฝากอำเภอกไว้ฉบับหนึ่งก็เพื่อป้องกันการสูญหายเท่านั้น พิพากษายกฟ้องโจทก์ และศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาคงฟังว่าจำเลยเป็นภรรยาพระพิพัช ๑ โดยชอบด้วยก.ม.และมีสิทธิใช้นามสกุล ส่วนพินัยกรรมนั้นได้ความว่าพระพิพัช ๑ ได้ทำขึ้นโดยเปิดเผย ทำเป็น

สามฉบับข้อความตรงกัน มอบให้ผู้รับพิจารณาไว้ฉบับหนึ่ง ตนเองเก็บไว้ฉบับหนึ่ง และมีได้มีการปิดบังการทำพิจารณาเรื่องนี้แต่อย่างใด ไม่มีเหตุอย่างใดที่จะกล่าวว่าพระพิพัชฯ เจตนาทำเป็นแบบเอกสารลับ ที่ระบุไว้ว่าฉบับหนึ่งให้ฝากอำเภอกเก็บเป็นเอกสารลับนั้นก็โดยเข้าใจว่าเอกสารที่ฝากอำเภอ อำเภอย่อมเก็บลับเท่านั้น มิได้เจตนาทำเป็นแบบเอกสารลับทั้งพิจารณาอีก ๒ ฉบับ ก็ยังเปิดเผยอยู่ก็ยิ่งทำให้เห็นเจตนาของผู้ทำได้ชัดยิ่งขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

มนูกิจวิมลอรธ · ดุลยพากย์สุวัฒน์ · ดุลยทัศน์ชนานันติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1370-1371/2498>